

“ДБЭХС” ТӨХК-ИЙН ЗАХИРГАА, ҮЭ-ИЙН ХОРООНЫ ХООРОНД
БАЙГУУЛСАН 2022 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХАМТЫН ГЭРЭЭ

2022.02.11

Хэрлэн сум

Нийтлэг үндэслэл

Монгол улсын “Үйлдвэрчний эвлэлүүдийн эрхийн тухай” хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3; “Хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний тухай” хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3; “Хөдөлмөрийн тухай” хууль; Эрчим хүчний салбарын 2021-2022 оны хамт /тариф/-ын хэлэлцээрийг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулж байна.

Энэхүү гэрээний ЗОРИЛГО нь тус компанийн хөдөлмөрийн харилцаанд оролцогч талуудын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолыг хамгаалж баталгаажуулах, ажилтнуудын нийгмийн хамгааллын асуудлыг дэс дараатай шийдвэрлэх, үйлдвэрийн үр ашигтай, тогтвортой үйл ажиллагааг хангахад оршино.

Нэг.Ерөнхий зүйл

1.1.Компанийн захиргаа нь Салбарын хамт /тариф/-ын хэлэлцээрийг үндэслэн Үйлдвэрчний эвлэлийн хороотой хамтын гэрээ байгуулан орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагад бүртгүүлж, мөрдөж ажиллана.

1.2.Захиргаа, ҮЭ-ийн хороо нь Хамтын гэрээний биелэлтийн мэдээг батлагдсан хүснэгтийн дагуу хагас, бүтэн жилээр Эрчим хүчний яам, МЭХГУУ-н ҮЭ-ийн холбоонд заавал тайлагнана.

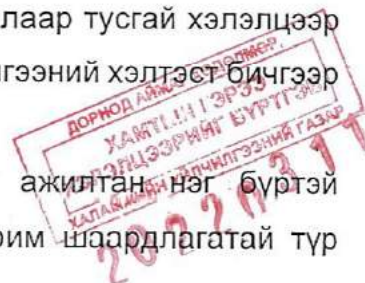
1.3.Захиргаа нь үйлдвэрийн хэвийн ажиллагааг хангах зайлшгүй тохиолдолд Үйлдвэрчний эвлэлийн хороотой санал солилцон өндөржүүлсэн дэглэм тогтоон ажиллуулж болно.

1.4.Компанийн захиргаа нь Монгол улсын Засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхийн тулд өмнөх хүрсэн түвшинг дордуулахгүйгээр Салбарын хамт /тариф/-ын хэлэлцээрийг үндэслэн хамтын гэрээ байгуулна.

Хоёр.Хөдөлмөр эрхлэлтийн талаар

2.1.Ажлын байрыг олноор цөөрүүлэх, эсвэл хөдөлмөрийн нөхцөлийг дордуулахад хүргэх орон тоо, зохион байгуулалтын өөрчлөлтийг хийхдээ Компанийн захиргаа нь нэг сарын өмнө ҮЭ-ийн хороонд мэдэгдэж ажилтны хууль ёсны эрх ашиг, сонирхлыг хангах, нийгмийн хамгааллын талаар тусгай хэлэлцээр байгуулж, орон нутгийн Хөдөлмөр, Нийгмийн халамж үйлчилгээний хэлтэст бичгээр мэдэгдэнэ.

2.2.Компанийн захиргаа байнгын ажлын байранд ажилтан нэг бүртэй хөдөлмөрийн гэрээг бичгээр хугацаагүй байгуулах ба зарим шаардлагатай түр

ажлын байранд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр хөдөлмөрийн гэрээг хугацаатай байгуулж болно.

2.3.Шинээр батлагдан гарсан хөдөлмөрийн харилцаа, хүний эрх болон хөдөлмөр эрхлэлттэй холбоотой хуулиудыг сурталчлах, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

2.4.Компанийн захиргаа нь залуучууд, эмэгтэйчүүд, ахмадуудад чиглэсэн бодлого явуулж, төсөв батлан жендерийн тэгш оролцоог хангаж ажиллана.

2.5.Монгол улсын хуулийн дагуу Эрчим хүчний салбарын аж ахуй нэгж, байгууллагуудын бүтцийг өөрчлөн зохион байгуулах, хувьчлах тохиолдолд ажилтнууд болон өндөр насны тэтгэвэрт гарсан, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчний улмаас хөдөлмөрийн чадвар алдалтын хувь тогтоолгосон ажилтнууд /иргэд/-ийн нийгмийн хамгааллын асуудлыг шинэ бүтцээр зохион байгуулагдан хувьчилж авсан байгууллага хариуцна.

2.6.Захиргаа, ҮЭ-ийн хороо нь “Хөдөлмөрийн эрхийн маргаан таслах комисс”-ыг Засгийн газраас баталсан дүрмийн дагуу ажиллуулна.

Гурав.Цалин хөлсний талаар

3.1.Эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг Хөдөлмөр нийгмийн зөвшилцлийн 3 талт үндэсний хорооноос тогтоосон хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс 1,6 дахин нэмэгдүүлэн тогтоож, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 107, 109 дүгээр зүйлийг мөрдлөг болгон ажиллана. Салбарын аж ахуй нэгж байгууллагууд нь Эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг ажилтан, албан хаагчдын өндөр настны тэтгэвэр тогтоолгох, нэг удаагийн буцалтгүй тусламж үзүүлэх, мөнгөн шагнал олгох, дагалдан ажилтны цалин хөлсийг тогтооход хэрэглэнэ.

3.2.Компанийн захиргаа нь ажилтнуудын цалинг эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээтэй уялдуулан мэргэжлийн зэрэг түүний итгэлцүүрийг үндэслэн нэмэгдүүлнэ.

№	Үзүүлэлтүүд	Мэргэжлийн зэрэг					
		I	II	III	IV	V	VI
1	Итгэлцүүр	1.0	1.11	1.25	1.44	1.66	1.92

3.3.Ажилтанд хөдөлмөрийн хөлсийг сард 2 удаа тогтоосон өдөр олгоно.

3.4.Өдрийн ажилтныг нийтээр амрах баярын өдөр, болон долоо хоногийн амралтын өдөр дуудан ажиллуулсан тохиолдолд тухайн сард нь өөр ажлын өдөр нөхөн амруулж болно.

3.5.Ээлжийн хуваарийн дагуу илүү цагаар ажилласан ээлжийн ажилтан болон ажлын шаардлагаар дуудагдан ирж илүү цагаар ажилласан өдрийн ажилтныг тухайн сард нь нөхөн амруулаагүй бол илүү цагт тооцож, ажлын цагийн хөлсийг 2 дахин нэмэгдүүлж олгоно.

3.6.Ээлжийн хуваарийн дагуу шөнө ажилласан болон ажлын шаардлагаар дуудагдан ирж шөнө ажилласан /өдрийн/ ажилтныг нөхөн амраасан бол шөнийн цагийг ялган тооцож ажлын хөлсийг 1.2 дахин нэмэгдүүлэн бодож олгоно. /Өдрийн ажилтны шөнө ажилласан цагийг илүү цагт тооцож цалин олгосон бол шөнийн цагийн хөлсийг давхардуулан олгохгүй/.

3.7.Ажилтан байгууллагын зөвшөөрлөөр ажлын цагаар гэрээт ажил гүйцэтгэсэн тохиолдолд тарифт болон албан тушаалын цалинг давхардуулж олгохгүй.

3.8.Ажилтан өөрөө буруугүй бол сул зогсолтын олговоргыг тухайн ажилтны үндсэн цалингийн 60 хувиар бодож олгоно.

3.9.Компанийн ажилтан, албан хаагчдын жилийн ажлын үр дүнгийн нэмэгдэл хөлсийг Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн баталсан хувь хэмжээнд албан тушаалын ба тарифт цалингийн дунджаар 5 сар хүртэлх цалингийн хэмжээгээр нэмэгдэл хөлс олгоно.

3.10.Сарын үйл ажиллагааны үр дүнгийн нэмэгдэл хөлсийг тухайн хамт олон /цех, алба, хэлтэс, салбар/-ын албан тушаалын үндсэн цалингийн 50 хүртэл хувиар бодож олгоно.

3.11.Компанийн техник эдийн засгийн үзүүлэлтийг бодитоор дээшлүүлэх оновчтой санал, шинэ бүтээл, төсөл хэрэгжүүлэх замаар зардал хэмнэсэн тохиолдолд хэмнэлтийн 10-20 хувь хүртэл хэмжээнд урамшуулал олгоно.

3.12.Монгол улсын Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 99 дүгээр зүйлд заасан нэмэгдэл амралтыг хөдөлмөрийн хэвийн болон хэвийн бус нөхцөлд ажилласан ажилтанд олгохдоо хэвийн болон хэвийн бус нөхцөлд ажилласан хугацааг тус тусад нь тооцож нэмэгдэл амралтыг нийт өдөрт тооцож олгоно.

3.13.Эрчим хүчний салбарт ажиллаж байгаа ажилтанд удаан жил ажилласны нэмэгдлийг ажилласан хугацаанаас хамааруулан хөдөлмөрийн хэвийн нөхцөлд албан тушаалын болон үндсэн цалингийн 35 хүртэл, хэвийн бус нөхцөлд ажилласан ажилтанд 40 хүртэл, хэвийн бус нөхцөлд 10-аас дээш жил ажиллаж хөдөлмөрийн хэвийн нөхцөлд шилжин ажилласан ажилтанд 15 дахь жилээс албан тушаалын болон үндсэн цалингийн 40 хүртэл хувиар бодож олгоно.

БЕРХОЛ АЖИЛЛАХ ӨНӨН ДЭГЭЭР
ХАЛГАХ АЖИЛЛАХ ӨНӨН ДЭГЭЭР
20220311

	Ажилласан хугацаа	Албан тушаалын ба тарифт цалингаас олгох хувь	
		Хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөл ба ээлжийн	Хөдөлмөрийн хэвийн нөхцөл
1	2-оос 4 жил хүртэл	15	10
2	4-өөс 7 жил хүртэл	25	20
3	7-гоос 10 жил хүртэл	30	25
4	10-аас 15 жил хүртэл	35	30
5	15-аас дээш жил	40	35

3.14. Тус компанид ажиллаж байгаад захиргааны санаачилгаар болон өөрийн хүсэлтээр ажлаас чөлөөлөгдсөн ажилтан эргэж ажилд орсон тохиолдолд удаан жилийн нэмэгдлийг сүүлийн ажилд орсон хугацаанаас эхлэн тооцно.

3.15. Салбарын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллага, салбарын аль нэг үйлдвэр компани, салбарын ҮЭ-ийн холбоонд ажиллаж байгаад тус компанид ажилд орж байгаа тохиолдолд уг ажиллаж байсан хугацааг удаан жил ажилласанд тооцно.

3.16. Ажилтан үндсэн ажлынхаа зэрэгцээ ажлын 10 хоногоос дээш хугацаагаар ажлын байрны тодорхойлолтод заагдсаны дагуу орлон ажилласан бол 30 хувь, хослон ажилласан бол 25 хувь, ажлын байрны тодорхойлолтод заагдаагүй ажлыг хавсран гүйцэтгэсэн бол 25 хувиар бодож нэмэгдэл хөлс олгоно. Энэ нь тухайн ажилтны өөрийн үндсэн цалингаас тооцогдож, ээлжийн амралтаас бусад тохиолдолд олгогдоно. Хавсран, хослон, орлон ажиллах тохиолдол бүрт цех, алба, салбар, хэлтсийн дарга нар урьдчилан Захиргаа удирдлагын хэлтэс болон техникийн удирдлагад мэдэгдэл өгч Гүйцэтгэх захирлын тушаал гаргуулсан байна.

3.17. Эрчим хүчний яам түүний харъяа байгууллагад 20-иос дээш жил ажиллаж буй ажилтны 50, 60 насны ойг тохиолдуулан эрхэлж буй албан тушаалын нэг сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний, тэтгэвэрт гарсан ахмадуудад 60, 70, 80, 90 насны ойг тохиолдуулан бичиг баримтыг үндэслэн 60,000; 70,000; 80,000; 90,000 төгрөгийн тэтгэмж тус тус олгоно. ҮО, МШӨ-ний улмаас групптэй хүмүүс хамаарна/.

3.18. Тухайн жилийн хөдөлмөрийн аварга ажилтныг Хүндэт дэвтэрт бичин алдаршуулж, салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 10 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх, ажил мэргэжлийн аварга ажилтныг салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 7 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний мөнгөн шагналаар шагнаж урамшуулна.

3.19.Монгол улсын Төрийн дээд шагнал болох "Гавъяат ажилтан"-аар шагнагдсан ахмад ажилтан болон ажилтанд салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 15 дахин, "Хөдөлмөрийн баатар"-аар шагнагдсан ахмад ажилтан болон ажилтанд салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 20 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний 1 удаагийн мөнгөн урамшууллыг тус тус олгоно.

3.20.Тус компанийн тодорхойлолтоор Эрчим хүчний болон бусад салбарын Тэргүүний ажилтан цол, тэмдэг хүртсэн ажилтанг **200.000** /Хоёр зуун мянга/, Эрчим хүчний яамны Жуух бичгээр шагнагдсан ажилтанг **150,000** /Нэг зуун тавин мянга/ төгрөгөөр шагнаж урамшуулна. Тус компанийн ЭХТА-н болон бусад салбарын тэргүүний ажилтанд сар тутам **10.000** /Арван мянга/ төгрөгийн урамшуулал олгоно. /Компанийн ахмадууд болон групптэй хүмүүст хамаарна/

3.21.Оны хөдөлмөрийн аварга /цех/ хамт олныг шалгаруулж Өргөмжлөл **3.000.000** /Гурван сая/ төгрөгийн мөнгөн шагнал олгоно.

3.22.Оны хөдөлмөрийн аварга /алба, хэлтэс, салбар/ хамт олныг шалгаруулж Өргөмжлөл **2.000.000** /Хоёр сая/ төгрөгийн шагнал олгоно.

3.23.Тухайн жилд Төрийн дээд шагнал одон медаль хүртсэн ажилтанд нэг сарын үндсэн цалинтай тэнцэх мөнгөн шагналаар шагнаж хүндэтгэл үзүүлнэ.

3.24.Эрчим хүчний яам, ЭХГУУ-н ҮЭ-ийн Холбооны хамтарсан шагнал "Тэргүүний мастер" цол хүртсэн ажилтанд **150.000** /Нэг зуун тавин мянга/ төгрөгийн урамшууллыг Захиргаанаас, салбарын ҮЭ-ийн Холбооны "Тэргүүний" ажилтанд **120.000** /Нэг зуун хорин мянга/ төгрөг, салбарын "Хүндэт" тэмдгээр шагнуулсан ажилтанд **100.000** /Нэг зуун мянга/ хүртэл төгрөгийн мөнгөн шагналыг ҮЭ-ийн хорооноос олгоно. Спортын мастер цол тэмдгээр шагнагдсан тохиолдолд **100.000** /Нэг зуун мянга/, Төрийн өмчийн хорооны Жуух болон аймгийн Тэргүүний ажилтан цол тэмдэгт **50.000** /Тавин мянга/, Аймгийн засаг даргын жуух бичигт **30,000** /Гучин мянга/, Чойбалсан хотын Тэргүүний ажилтан цол, тэмдэгт **20.000** /Хорин мянга/ төгрөг тус тус дагалдана. /Ахмадууд хамаарна/

3.25.Байгууллагын зөвшөөрлөөр компанийн нэрийн өмнөөс спортын ба ажил мэргэжил, урлагийн уралдаан тэмцээнд амжилт гаргасан ажилтныг ОУ-ын хэмжээнд бол үндсэн цалингийн 30% хүртэл, улсын чанартай болон ЭХС-ийн хэмжээнд 20% хүртэл, бүс, аймаг орон нутгийн хэмжээнд 10% хүртэлх мөнгөн шагналаар гаргасан амжилтаас хамаарч хувиалан шагнаж урамшуулна.

3.26.Үйлдвэрт ажиллах дагалдан ажилтан нь Эрчим хүчний мэргэжлээр дээд сургууль төгссөн бол Эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ, Эрчим хүчний коллсж болон бусад дээд сургууль төгссөн бол Эрчим хүчний

салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээний 80 хувь, Санхүү эдийн засаг болон бусад мэргэжлээр дээд сургууль төгсөн мэргэжлээрээ ажиллах бол тухайн албан тушаалын 80 хувь хүртэл, Тусгай мэргэжлийн сургууль, бүрэн дунд боловсролтой болон мэргэжлийн бус ажилд дагалдангаар ажиллах хугацаанд нь хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр тус тус цалинжуулна.

3.27.Эрхэлсэн ажлаа мэргэжлийн өндөр түвшинд гүйцэтгэж бусдаас илүү дэвшилтэт арга барилаар мэргэжлийн ур чадвар гарган үйлдвэрийг доголдлоос гаргахад үр бүтээлтэй ажилласан ажилтанд тухайн сард нь ур чадварын нэмэгдэл олгоно. Энэ нь үндсэн цалингийн 40 хувь хүртэл байна. Үндэслэлийг инженер, техникийн удирдлага тодорхойлон баримтжуулж Ерөнхий инженерээр батлуулан Гүйцэтгэх захирлын тушаал гаргуулна.

3.28.Эрчим хүчний зөвлөх инженерт үндсэн цалингийн 20%, мэргэшсэн инженерт 15%, мэргэшсэн аудитор 15%, мэргэшсэн нягтлан бодогчдод 15%-иар зөвлөх болон мэргэшсэн зэргийн хүчинтэй байх хугацаанд ажлын үр бүтээлийг үндэслэн Гүйцэтгэх захирлын тушаалаар нэмэгдэл хөлсийг сар бүр олгоно.

3.29.Сахилгын нэг төрөлд сахилгын шийтгэлийн хэлбэрүүдийг давхардуулж ногдуулахгүй байх зарчмаар сарын ажиллагааны болон жилийн үр дүнгийн шагналыг ноогдох хувиар олгоно.

Дөрөв.Ажилтнуудын мэргэжил, боловсролын талаар

4.1.Захиргаа нь Үйлдвэрчний эвлэлийн байгууллагаас зохион явуулж байгаа сургалт, семинар болон бусад үйл ажиллагаанд ажилтнуудыг хамруулан оролцуулна.

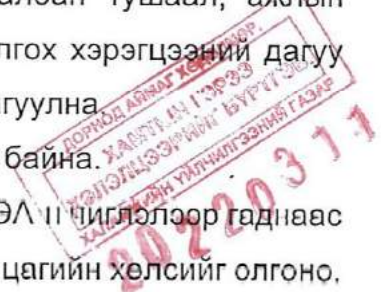
4.2.Ажилтнуудын ажлын байрны сургалтыг үйлдвэрийн захиргаа жилийн төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулж гарын авлага, компьютер бусад техник хэрэгслээр хангана.

4.3.Үйлдвэрийн хүний нөөцийн шаардлагыг үндэслэн бүрэн дунд боловсролын сургууль төгсөгчдөөс сонгон шалгаруулж, шаардлагатай мэргэжлээр их, дээд сургуульд гэрээгээр мэргэжилтэн бэлтгэнэ.

4.4.Компанийн хэмжээнд ажилтнуудын сургалтыг албан тушаал, ажлын байранд тавигдах шаардлагыг хангах, мэдлэг мэргэжил олгох хэрэгцээний дагуу Захиргаа ҮЭ-ийн хороо хамтран төлөвлөгөөтэйгөөр зохион байгуулна.

4.5.Ажилтнуудын аттестатчилалыг журмын дагуу авч байна.

4.6.Үйлдвэрийн ажилтнуудад мэргэжлийн болон ХЛБЭЛ-ийн чиглэлээр гаднаас уригдан ирж сургалт явуулсан багш нартай гэрээ байгуулан цагийн хөлсийг олгоно.

4.7.Салбарын хэмжээнд ажил мэргэжлийн уралдаан, тэмцээн зохион байгуулагдах, шинэ арга барил, ажлын туршлага, мэдээлэл солилцох арга хэмжээнд ажилтнуудыг хамруулж идэвхи, чадавхийг дээшлүүлнэ.

4.8.Байгууллагын гэрээгээр Эрчим хүчний мэргэжлээр суралцаж буй оюутнуудын сургалтын төлбөрийг сурлагын дүн чанарыг харгалзан гэрээгээр зохицуулна.

4.9.Шинээр ажилд орсон ажилтан бүртэй дагалдуулан сургах багш шавийн гэрээ байгуулж, 3 сарын хугацаанд шавиа онц, сайн сургасан багшид багшийн үндсэн цалингийн 20%-иар шагналыг олгоно.

4.10.Их, дээд, сургууль, коллежид эчнээ сурдаг ажилтнуудад төгсөлтийн диплом хамгаалалтанд явахад нэг сарын хугацаатай цалинтай чөлөө олгоно.

4.11.Компани инженер техникийн ажилтнуудын мэргэжил дээшлүүлэх, мэргэшүүлэх, мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх зорилгоор мэргэжлийн сургуулиудтай хамтран ажиллаж, хүний нөөцийн бодлогыг хэрэгжүүлэх үүднээс компанийн хэмжээнд жилд 3 хүртэл ажилтныг өөрийн хүсэлтээр суралцах боломжийг олгоно.

4.12.Захиргаа, ҮЭ-ийн хороо хамтран ажилтнуудын эрх зүй, гадаад хэл, техникийн мэдлэгийг сайжруулах сургалтыг зохион байгуулна.

Тав.Нийгмийн асуудлын талаар

5.1.Байгууллага нь ажилтнуудын хооллох орчин нөхцөлийг бүрдүүлж, хоолны үнэ, чанарт анхаарал хандуулан, ажилтан бүрт ажлын хоног тутамд 3500 /Гурван мянга таван зуу/ төгрөгөөр тооцож үнийн хөнгөлөлт үзүүлнэ. /Цаашид хоолны үнийн хөнгөлөлтийг цайны газрын түрээслэгчид, байгууллагын туслах аж ахуйгаас нийлүүлж буй махны үнэ болон эрчим хүчний үнэ тарифын өсөлттэй уялдуулан нэмэгдүүлнэ/

5.2.Халаалтын улирлын хөнгөлөлтийг нийт ажилтан, ахмадуудад 100,000 төгрөгөөр бодож олгоно. /Энэ заалт хүүхэд асрах чөлөөтэй байгаа эхчүүд, ҮО, МШӨ-ний групптэй хүмүүст хамаарна. Нэг өрхийн хэд хэдэн гишүүн байвал зөвхөн 1 хүнд нь олгоно/

5.3.Ажилтнуудын эрүүл мэндийг хамгаалах үүднээс рашаан, сувилалд сувилуулж амарсаны зардлыг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс хэтрүүлэхгүйгээр Үпсын чанартай магадлан итгэмжлэгдсэн рашаан, сувилалын илгээх бичгийг үндэслэн жилд нэг удаа 50 хувиар хөнгөлнө. ҮО, ХХ, МШӨ-ний улмаас групптэй байгаа хүмүүс болон 55 нас хүрээгүй эмэгтэй, 60 нас хүрээгүй эрэгтэй ахмадууд хамаарна. Унааны зардал хамаарахгүй/

АХУЙН АЖИЛЛАГА
ХАМГААГАХ
ХАМГААГАХ
ХАМГААГАХ
20220311

5.4. Ажилтны төрсөн эцэг эх, эхнэр нөхөр, хүүхэд нас барж уй гашуу тохиолдоход Гүйцэтгэх захирлын тушаалын дагуу салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 2 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний буцалтгүй тусламж олгоно. /Нэг гэр бүлийн болон ах дүү, хэд хэдэн хүн зэрэг ажилладаг бол зөвхөн нэг хүнд олгоно/

5.5. Ажилтны төрсөн эцэг эх, ах, эгч, дүү, эхнэр нөхөр, хүүхэд нас барсан, мөн эхнэр нөхөр, хүүхэд хүнд өвчний хагалгаанд ороход асрах шаардлага гарсан тохиолдолд өргөдөл, албан ёсны баримт бичгийг үндэслэн хуанлийн 7 хоногийн, ажилтны эхнэр амаржсан тохиолдолд /аавуудад/ баримтыг үндэслэн ажлын 10 хоногийн цалинтай чөлөө олгоно. /Энэ заалтанд сарын үр дүнгийн нэмэгдэл хөлс хэвийн олгогдоно/

5.6. Захиргаа нь ажилтан болон ахмадуудаас ирсэн өргөдлийг үндэслэн тухайн өрхийн нэг хүнд ноогдох орлого нь амьжиргааны баталгаажих доод түвшинд хүрэхгүй байгаа нь албан ёсны баримтаар тогтоогдсон;

- 3 хүртэлх насны хүүхдээ асрах чөлөөтэй байгаа эхчүүд,
- тухайн байгууллагаас өндөр насны тэтгэвэрт гарсан ахмадууд,
- тахир дутуугийн группэд орсон хүмүүс, үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний улмаас нас барсан хүний ар гэрт,
- өрх толгойлсон эхчүүд, эрчүүдэд мөнгөн тусламж үзүүлэх шаардлагатай бол жилд нэг удаа 40,000 /Дөчин мянга/ төгрөгийн буцалтгүй тусламж үзүүлнэ.

5.7. Ажилтан зуурдаар болон өвчний улмаас нас барсан тохиолдолд Гүйцэтгэх захирлын тушаалаар салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 10 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний буцалтгүй тусламжийг ар гэрт нь нэг удаа олгоно.

5.8. Компанид ажиллаж байгаад өндөр настны тэтгэвэрт гарсан ахмадууд, ҮО, ХХ, МШӨ-ний улмаас групптэй байгаа хүмүүс нас барсан тохиолдолд Гүйцэтгэх захирлын тушаалын дагуу салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 3 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний буцалтгүй тусламжийг ар гэрт нь нэг удаа үзүүлнэ.

5.9. Тус компанид ажиллаж байгаад өндөр настны тэтгэвэр тогтоолгосон ахмадуудад эрчим хүчний салбарт ажилласан жил тутамд салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 2 дахин нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр бодож нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж олгоно.

5.10. Тус компанид ажиппаж байгаад ҮО, МШӨ-ний улмаас группд байгаа иргэдээс өөрийн хүсэлтээр өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон тохиолдолд эрчим

хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг тухайн байгууллагад ажилласан жилээр үржүүлж нэг удаа тэтгэмж олгоно.

5.11.15-аас дээш жил ажиллаад орон тооны цомхотголоор халагдсан болон ердийн өвчлөлийн группэд гарсан хүмүүст тэтгэвэр тогтоолгосны дараа Эрчим хүчний салбарт ажилласан жил тутмыг хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр үржүүлэн тооцож нэг удаагийн тэтгэмж олгоно.

5.12.Эрчим хүчний салбарт 10-аас дээш жил ажилласан буюу компаниас тэтгэврээ тогтоолгосон хүнийг өндөр насны харъяалалд бүртгэж авна

5.13.Ажилтнуудын эрүүл мэндийг хамгаалах чиглэлээр саам, айраг, эмийн бус эмчилгээний түр сувилалыг жил бүрийн 7 дугаар сарын 1 нээс эхлэн хоёр сарын хугацаанд ажиллуулна. Компанийн ажилтан, ҮО, ХХ, МШӨ-ний улмаас групптэй байгаа хүмүүс болон ахмадууд амарсан тохиолдолд үнийн дүнгийн 50%-ийн хөнгөлөлт үзүүлнэ.

5.14.Ээлжийн ажилтнуудад шөнийн ээлжинд тогтоосон маршрутаар, зун өвлийн улиралд өдрийн ажилтнуудад ажилдаа ирэх, тарахад жил бүрийн 11 дүгээр сарын 1 нээс дараа оны 4 дүгээр сарын 1 ний өдөр хүртэл автобус унааны маршрут, цагийн хуваарийг баталж мөрдүүлнэ.

5.15.Компанийн бүтэц, зохион байгуулалтын өөрчлөлтөөр ажлын байрыг цөөрүүлэх, орон тоог цомхотгох, хувьчлагдсан тохиолдолд ажлаас халагдсан ажилтны нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор тус байгууллагад 1-4 жил ажилласан бол 4 сар, 5-10 жил ажилласан бол 6 сар, 11-15 жил ажилласан бол 12 сар, 16 ба түүнээс дээш жил ажилласан бол 24 сарын албан тушаалын цалинтай тэнцэх хэмжээний тэтгэмжийг сүүлийн 1 жилийн дундаж цалингаар бодож олгоно.

5.16.Ажилтны гэр орон байгалийн гэнэтийн аюул /гал, усны үер, хүчтэй салхи шуурга, газар хөдлөлт/-д өртвөл 1.000.000 /Нэг сая/ хүртэл төгрөгийн буцалтгүй тусламж үзүүлнэ.

5.17.Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогод өртсөн, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөр өвчилсөн ажилтан болон эдгээр шалтгаанаар нас барсан ажилтны ар гэрт учирсан хохирлыг нөхөх зорилгоор ҮО, МШӨ-ний даатгалд даатгуулсан эсэхийг үл харгалзан ажил олгогч нь дор дурдсан хэмжээний нөхөн төлбөр олгоно.

5.18.ҮО, ХХ, МШӨ-ний улмаас хөдөлмөрийн чадвараа 30 хувь хүртэл алдсан ажилтанд 5 сар, 31-50 хувь алдсан ажилтанд 7 сар, 51-70 хувь хүртэл алдсан ажилтанд 9 сар, 71 хувиас дээш алдсан ажилтанд 18 сарын цалингийн дундажтай тэнцэх хэмжээний нөхөн төлбөрийг нэг удаа олгоно.

ДОРХИ АЖИЛЛАХ ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ САЛБАР
ХАМГААГАХ АЖИЛТНЫ ГЭР
ХӨНДӨЛМӨРИЙН ХӨЛСНИЙ ДООД ХЭМЖЭЭГ
ТӨГРӨГИЙН БУЦАЛТГҮЙ ТУСЛАМЖ
2022.02.11

5.19.Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, МШӨ-ний улмаас нас барсан ажилтны ар гэрт 36 сарын дундаж цалинтай тэнцэх нөхөн төлбөрийг нэг удаа олгоно.

5.20.Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, МШӨ-ний улмаас хөдөлмөрийн чадвараа алдсан ажилтны хөдөлмөрийн чадвар олголтын хувь нэмэгдсэн тохиолдолд зөрүү нөхөн төлбөрийг батлагдсан актыг үндэслэн нэг удаа олгоно.

5.21.Үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, МШӨ-ний улмаас амь үрэгдсэн ажилтны ар гэрт 4 жилд нэг удаа **1.000.000** /нэг сая/ төгрөгийн буцалтгүй тусламж үзүүлнэ. /Тухайн жилийн 4 дүгээр сарын 28 ны Хүндэтгэлийн өдрөөр/

5.22.Ажилтан нэг оношоор /хуанлийн 30 хоногоос дээш/ удаан хугацаагаар өвчилж хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан тохиолдолд **500.000** /Таван зуун мянга/ төгрөгөөр, хорт хавдраар эмчилгээ хийлгэх тохиолдолд баримтыг үндэслэн **1.000.000** /Нэг сая/ төгрөгийн буцалтгүй тусламжийг жилд нэг удаа үзүүлнэ.

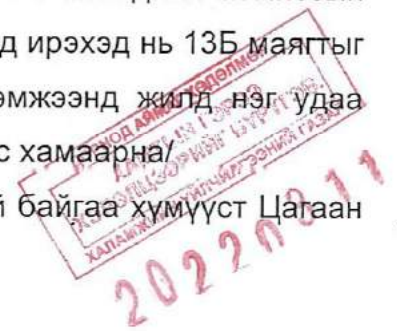
5.23.Компанийн захиргаа нарийн мэргэжлийн Их эмчтэй гэрээ байгуулан, ажилтнуудыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулж, эрүүлжүүлэх ажлыг холбогдох алба, хэлтэстэй хамтран зохион байгуулна. Мөн жилд нэг удаа эрүүл мэндийн үзлэг оношлогоонд хамруулах ажлыг Техник хяналтын алба хариуцан зохион байгуулж, ҮЭ-ийн хороо хяналт тавьж ажиллана.

5.24.Компани Саам сувилалын газрын нөхцөл сайжруулах, тав тухыг нэмэгдүүлэхийн тулд төсөв, төлөвлөгөө гарган ХАБЭА-н тухай хуулийн дагуу нийгмийн зардалд тусгаж хэрэгжүүлнэ. Сувилалд зайлшгүй хамрагдах шаардлагатай ажилтнуудыг үнэ төлбөргүй амрааж, бусад ажилтнуудыг амраахад анхаарал хандуулна. /Зайлшгүй амрах шаардлагатай гэдэгт эмчийн бичиг үндэслэнэ/

5.25.Компанид тогтвор суурьшилтай, үр бүтээлтэй ажиллаж буй орон сууцгүй болон зээлээр орон сууц худалдан авсан 40 хүртэлх ажилтанд тус бүрт 5.000.000-10.000.000 /Таваас арван сая/ төгрөг хүртэлх нэг удаагийн буцалтгүй тусламжийг үзүүлж, орон сууцны нөхцөл сайжруулах хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

5.26.Ажилтан өвчний улмаас Эмнэлэг, хөдөлмөрийн магадлах комиссын шийдвэрээр УБ хот руу онош тодруулах, эмчилгээ хийлгээд ирэхэд нь 13Б маягтыг үндэслэн тухайн үеийн унааны хоёр талын зардлын хэмжээнд жилд нэг удаа тэтгэмж олгоно. /ҮО, ХХ, МШӨ-ний улмаас групптэй хүмүүс хамаарна/

5.27.Тэтгэвэрт гарсан ахмадууд, МШӨ-ний групптэй байгаа хүмүүст Цагаан сар болон ахмадын өдрөөр хүндэтгэл, дэмжлэг үзүүлнэ.

5.28.Олон улс, Засгийн газар, түнш байгууллагын шугамаар ирсэн гадаадын зочид төлөөлөгчдийг хүлээн авах зардлын хэмжээг Удирдах дээд байгууллагын гаргасан тарифын дагуу зохион байгуулна.

5.29.Компанийн ажилтан амаржсаны дараа 5 сартайд нь хүүхдээ асрах хугацааны тэтгэмжийг эрчим хүчний салбарын хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр баримт, хүсэлтийг үндэслэн нэг удаа олгоно.

5.30.Компанийн захиргаа нь байгууллагынхаа ахмадуудын нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, тусламж дэмжлэг үзүүлэх цалингийн зардлын 1,5 хувь хүртэл хэмжээнд байна.

5.31.Гадна талбайн үйлчлэгчид 11 дүгээр сарын 1 ний өдрөөс дараа оны 4 дүгээр сарын 1 ний өдөр хүртэл өвлийн улирлын нэмэгдлийг Гүйцэтгэх захирлын тушаалаар үндсэн цалингийн 30 хувиар олгоно.

5.32.Тэтгэвэрт гарах өргөдлөө гаргаж, тэтгэмжийн зардал нь төсөв төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажилтан тэтгэвэр тогтоолгохоос өмнө нас барах нөхцөлд төсөвт тусгагдсан тэтгэмжийн зардлын 50 хувийг гэр бүлд нь олгоно.

Зургаа.Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар

6.1.Компанийн хэмжээнд хөдөлмөрийн аюулгүй байдлын талаар Төр засгаас явуулах бодлого Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн тухай хуулийн хүрээнд хөдөлмөрийн нөхцөлийг 2022 онд сайжруулан хэрэгжүүлэх, Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн ажлын төлөвлөгөө гарган биелэлтийг жилийн эцэст хамтарсан хурлаар хэлэлцэж, цаашид авах арга хэмжээг төлөвлөн ажиллана.

6.2.Үйлдвэрийн аваарь саатал, доголдол, тоног төхөөрөмжийн гэмтэлд тогтоосон акт болон осолд өртсөн ажилтныг үйлдвэрлэлийн ослыг судлан бүртгэх комисс ҮЭ-ийн хороонд танилцуулж байна.

6.3.Ажилтнуудаас хөдөлмөр хамгааллын хувцас, багаж хэрэгслийн чанар, зарим нэр заасан хэсэгт шаардлага хангахгүй байгаа тухай санал хүсэлтийг судлан хөдөлмөр хамгааллын хувцасны чанар, эдэлгээний нормд онцгой анхаарч ажлын байрны онцлог, гүйцэтгэж буй ажил үүрэгтэй нь уялдуулан хянаж хангалтыг сайжруулна.

6.4.Ажлын байрны эрүүл ахуйн орчныг сайжруулах санал санаачилга гаргаж ХХ-ын 3-р шатны үзлэгээр амжилттай дүн үзүүлсэн ИТА болон ажилтанг ажлын үр дүнг үндэслэн 200,000 /Хоёр зуун мянга/ төгрөгөөр урамшуулна.

6.5.Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн орчныг сайжруулах ажлын төлөвлөгөө жил бүр гаргаж ажиллах ба эрүүл мэндийг хамгаалах талаар сургалт сурталчилгааны ажлыг тусгай төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлнэ.

6.6.Жил бүрийн 4 дүгээр сарын 28 нд үйлдвэрлэлийн ослоор амь эрсэдсэн, мэргэжлээс шалгаалах өвчин, үйлдвэрлэлийн ослоор групп тогтоолгосон хүмүүст хүндэтгэл үзүүлэх ажлыг Техник хяналтын албатай хамтран зохион байгуулна.

6.7.Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуулийн хүрээнд ХАБЭА болон мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, ажлын байрны эрсдлийн үнэлгээ хийх, аюулгүй ажиллагааны арга барилд сургах арга хэмжээнд ХАБЭА хуулийн 26.2 дахь заалтыг үндэслэн компанийн үйл ажиллагааны зардлын 1,5 хувиас доошгүй хэмжээний хөрөнгө зарцуулна.

6.8.Байгууллага нь үйлдвэрийн хортой нөхцөлд ажил үүрэг гүйцэтгэж буй ажилтныг хор саармагжуулах бодис, хүнсний бүтээгдэхүүнээр ажлын өдөр бүр үнэ төлбөргүй хангана.

6.9.Зарим онцлог ажлын байрны нөхцөлийн үнэлгээг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж хөдөлмөрийн хэвийн бус нөхцөлийг бууруулах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

6.10.Үйлдвэрлэлийн осол, осолд дөхсөн тохиолдол гаргаагүй нэгж, цех хэсэг болон хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажлыг үлгэр жишээ зохион байгуулсан ажилтан, цех нэгжийг улирал тутамд шалгаруулан, сурталчилах замаар урамшуулах.

Долоо.ҮЭ-ийн эрхийг хангах талаар

7.1.ҮЭ-ийн эрхийн тухай хуульд заасан эрх, баталгааг хангахын зэрэгцээ ажил олгогч нь байгууллагын эдийн засаг, санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг өгч байна.

7.2.Гишүүний татварыг МҮЭ-үүдийн Холбооны дүрэм, ҮЭ-ийн хорооны бүх гишүүдийн хурлын шийдвэрийг үндэслэн сарын цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын нэг хувиар бодож цалингаас бэлэн бусаар хурааж ҮЭ-ийн хорооны дансанд сар бүрийн 15 ны дотор шилжүүлнэ. /Жилийн үр дүнгийн шагналт цалин хамаарахгүй/

7.3.Үйлдвэрчний эвлэлийн үйл ажиллагаа аль болох ажлын бус цагаар явагдах ба шаардлагатай үед дараах арга хэмжээг ажлын цагаар явуулж болно.

Хамтын гэрээ, хэлэлцээр хийх, батлах, явц үр дүнг хэлэлцэх

Хамтын гэрээний дагуу тусгагдсан хичээл, семинар, зөвлөлгөөн хийх

9.6.Хамтын гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүйгээс үүдсэн маргааныг Монгол улсын Хөдөлмөрийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомж дүрэм журмын дагуу шийдвэрлэнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

АЖИЛ ОЛГОГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Г.ОТГОНБААТАР

ЗАХИРЛЫН ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮД:

О.ЖАГ'АЛСАЙХАН

Ж.ГАНТУЛГА

Н.БААСАНПҮРЭВ

Т.ТӨМӨРБААТАР

Д.ГЭРЭЛЧУЛУУН

Г.НАРАНТУЯА

Б.БЯМБАА

А.ТӨГСМАНДАХ

Ч.ОДБАЯР

Р.ЭРДЭНЭЦОГ

/СБ салбар/

ҮЭ-ИЙН ХОРООГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ҮЭ-ИЙН ХОРООНЫ ДАРГА

Д.ГҮНСМАА

ТЭРГҮҮЛЭГЧИД:

Э.НОМИНЦЭЦЭГ

Г.АМАРБАЯСГАЛАН

Ц.БОЛОР-ОД

Г.БАТУХ

М.БАТБАЯР

Т.ЭНХБОЛОРМАА

Г.НЯМСҮРЭН

Г.ТӨРХҮҮ

Л.БАЙГАЛМАА

Б.ГАНЗОРИГ

Н.СОРОНЗОНБОЛД

/СБ салбар/

Б.Нямсүрэн

